

Belediyece Verilen Kaçak Su Cezasının İptali Talebi

Bu Karar; kaçak su kullanımından dolayı kesilen para cezasının iptali talebine ilişkindir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI: 2021/3174-S.21.5117

BAŞVURU NO: 2020/94935

KARAR TARİHİ: 24/02/2021

RET KARARI

BAŞVURAN:

BAŞVURUYA KONU İDARE: Yahşihan Belediye Başkanlığı

BAŞVURUNUN KONUSU: Kaçak su kullanımından dolayı kesilen para cezasının iptal edilmesi talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ: 28/08/2020

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran; 17/09/2014 itibariyle Yahşihan Belediyesi sınırları içerisinde, "... Mahallesi, ... Sokak No..." adresinde, "..." isimli apartmandan apart daire satın aldığını, daireye kartlı su sayacı bağlattığını, idareye tescil ettirdiğini, dairesini kiraladığını, 20/05/2020 tarihi itibariyle Yahşihan Belediyesi'nin internet sitesinde, tarafına 18/03/2020 tarihli merkezi sıcak su tesisatından kaynaklı 65 ay kaçak su cezası kesildiğini gördüğünü,

kiraya verdiği dairesinde hiç oturmadiğını, söz konusu cezaya ilişkin olarak tarafına hiçbir tebligat yapılmadığını iddia ederek tarafına kesilen 9.087 TL para cezasının iptal edilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAşVURUYA İLİşKİN AÇIKLAMALARI

2. Yapılan başvurunun zme kavuşturulması amacıyla Yahşihan Belediye Başkanlığı bilgi ve belge talebinde bulunulmuş olup adı geçen idarenin cevabi yazısında özetle;

2.1. Yahşihan Belediye Başkanlığı su birimi kaçak ekiplerinin tuttuğu tutanakla, Yahşihan İlçesi,... Mahallesi, ... ada, ... parsel, ...Blok, ... Apart ve ... Blok sıcak su sistemlerinin merkezi sistem olduğu ve bu apartların sıcak sularının sayaca uğramadan kaçak kullanıldığının tespit edildiği,

2.2. Geçmiş demeler kontrol edildiğinde de ödemelerin normal olmadığının kayıtlardan belirlendiği,

2.3. Yapılan tespite ilişkin tutulan tutanakla birlikte söz konusu durumun Belediye Encümenine sevk edildiği,

2.4. 26/02/2020 tarih ve 2020/48 sayılı Encümen Kararı gereğince başvurana 9.087,00 TL kaçak su cezası kesildiği,

2.5. Cezaya ilişkin tebligat 6183 sayılı Kanun gereğince başvurana 07/07/2020 tarihinde gönderildiği, 17/07/2020 tarihinde ilgilinin tanınmadığından bahisle tebligatın iade olunduğu,

2.6. Başvuran tarafından İdarelerinin mail adresine mail gönderildiği ancak herhangi bir görüşme sağlanamadığı,

2.7. Başvuran tarafından başvuru konusu işleme ilişkin idareye karşı açılmış bir dava bulunmamakla birlikte başka şahışlar tarafından açılmış davalar bulunduğu, ancak henüz kararı çıkmış bir dava bulunmadığı açıklamalarına yer verilmiştir.

3. Yapılan başvurunun zme kavuşturulması amacıyla kira kontratı ile ilgili durumların açığa kavuşturulması için Yahşihan Belediye Başkanlığı ikinci bir bilgi ve belge talebinde bulunulmuş olup adı geçen idarenin cevabi yazısında özetle;

3.1. Belediye su birimi kaçak ekiplerinin tuttuğu tutanakla başvuruya konu apart dairenin sıcak su sistemlerinin merkezi sistem olduğu ve bu apart dairenin sıcak sularını sayaca uğramadan kaçak kullanıldığının tespit edildiği,

3.2. Belediye 7149393 ortak sicilinde kayıtlı ... adına 26/02/2020 tarih ve 2020/48 sayılı Encümen Kararı ile 9.087,00 TL kaçak su cezası kesildiği,

3.3. Bahsi geçen dairenin su aboneliğinin ... adına olduğu,

3.4. Kiracıların, kira kontratları ile Belediyeye başvurarak su aboneliklerini üzerine alması gerektiği,

3.5. Ayrıca binada yapılan kontrollerde apartların günlük kiraya verildiği ve kira kontratlarında ismi geçen şahıslar tarafından Belediyeye hiçbir başvuru yapılmadığı ve su aboneliği devri olmadığı **açıklamalarına yer verilmiştir.**

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının,

4.1. “Cumhuriyetin nitelikleri” başlıklı 2 nci maddesinde;

“Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.”,

4.2. “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinde;

“... Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler. ... ”,

5. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun, “Kurumun Görevi” başlıklı 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasında;

“Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”,

6. 06/12/2018 tarihli ve 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanunun,

6.1. “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinin 1 inci fıkrasında;

“Bu Kanunun amacı; abonelik sözleşmelerinden ve bu sözleşmelerin ifası amacıyla tüketiciye sunulup bedeli faturaya yansıtılan mal veya hizmetten kaynaklanan para alacaklarına ilişkin haciz yoluyla ilamsız icra takiplerinin, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) bünyesinde oluşturulan Merkezî Takip Sistemi üzerinden başlatılmasına ve haciz aşamasına kadar yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.”,

6.2. “Kapsam” başlıklı 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasında;

“Bu Kanun, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda ve diğer mevzuatta düzenlenen abonelik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerin ifası amacıyla tüketiciye sunulup bedeli faturaya yansıtılan mal veya hizmetten kaynaklanan ve avukatla takip edilen para alacaklarına ilişkin icra takiplerini kapsar.”,

7. 5393 sayılı Belediye Kanununun, “Belediyenin görev ve sorumlulukları” başlıklı 14 üncü maddesinde;

“Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; ... hizmetlerini yapar veya yaptırır...” **düzenlemelerine yer verilmiştir.**

IV. KAMU DENETÇİSİ FATMA BENLİ YALÇIN’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

8. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; başvurunun reddi gerektiği yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9. Başvuran; 17/09/2014 itibariyle Yahşihan Belediyesi sınırları içerisinde, “... Mahallesi, ... Sokak No:1...” adresinde, “...” isimli apartmandan apart daire satın aldığını, daireye kartlı su sayacı bağlattığını, idareye tescil ettirdiğini, dairesini kiraladığını, 20/05/2020

tarihi itibariyle Yahşıhan Belediyesi'nin internet sitesinde, tarafına 18/03/2020 tarihli merkezi sıcak su tesisatından kaynaklı 65 ay kaçak su cezası kesildiğini gördüğünü, kiraya verdiği dairedesin hiç oturmadığını, söz konusu cezaya ilişkin olarak tarafına hiçbir tebligat yapılmadığını iddia ederek tarafına kesilen 9.087 TL para cezasının iptal edilmesini talep etmektedir.

10. İlgili idare, başvuranın apart dairesinin bulunduğu binada sıcak su sistemlerinin merkezi sistem olduğunu ve sıcak suların sayaca uğramadan kaçak kullanıldığını tespit ettiğinden bahisle yapılan işlemin hukuka uygun olduğunu belirtmiştir.

11. Kaçak su; idarenin tasarrufundaki yeraltı veya yerüstü su kaynaklarından, tesislerinden, su taşıyan boru hatlarından, şube yolundan abone olmaksızın ya da abone olduğu halde kayıt dışı sayaçla, kayıtlı sayacı işletmeyecek şekilde ya da sayaçsız olarak her hangi bir teknik düzenele su alma işi olarak tanımlanabilir Bu kapsamda, kaçak su kullanan kişilerin, kaçak su kullanımlarının tutanakla tespit edilmesi, kaçak su kullanmaların engellenmesine ve gerekli cezai işlemlerin uygulanmasına yönelik işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

12. İdarece, başvuranın apart dairesinin bulunduğu binada sıcak su sistemlerinin merkezi sistem olduğu, sıcak suların sayaca uğramadan kaçak kullanıldığı ve söz konusu binadaki dairelerin apart olarak günlük kiraya verildiği hususları tespit edilmiştir.

13. Yahşıhan Belediye Meclisi'nin "Kaçak Su Kullanımı Tarifesi" konulu 03/01/2020 tarih ve 2020/1 sayılı Belediye Meclisi kararının ilgili bölümünde kaçak su kullananlara ilişkin yaptırımın nasıl uygulanacağı hususlarına yer verildiği ve İdarece söz konusu Meclis Kararı uyarınca başvuran hakkında kaçak su kullanımı nedeniyle ceza kesildiği anlaşılmıştır.

14. Başvuran, her ne kadar söz konusu daireyi kiraya verdiğini ve kiraya verdiği kişilerinde söz konusu yeri apart olarak başkalarına kiraya verdiğini iddia etmekte ise de; söz konusu dairenin abonelik kaydının hala başvuran üzerinde bulunduğu, başvuranın kiraya verdiğini iddia ettiği şahıslar tarafından da Belediyeye su aboneliği kapsamında hiçbir başvuru yapılmadığı tespit edilmiştir.

15. Anayasada, Devletin temel amaç ve görevleri arasında kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmayacak surette sınırlayan ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak olarak sayılmıştır.

16. Kişilere hukuk güvenliğinin sağlanması, Anayasa'nın 2 nci maddesinde belirtilen hukuk devletinin ön koşullarındandır. Hukuk devleti, hukuk normlarının öngörülebilir

olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerektirir.

17. Yargıtay'ın 3. Hukuk Dairesi'nin 20/01/2020 tarihli ve E.2019/4372, K.2020/366 sayılı kararında;

“... Dava; su aboneliğinden kaynaklı düzenlenen fatura nedeniyle menfi tespit istemine ilişkindir.

Abonelik sözleşmesini imzalayan abone, sözleşme sona erinceye kadar tahakkuk edecek olan tüketim bedelinden, dağıtım yapan kuruma karşı sözleşme gereği sorumludur. Hemen belirtmek gerekir ki, burada kullanımın normal ya da kaçak kullanım olmasının da sonuca etkisi bulunmamaktadır. Buna göre, fiili kullanıcıya karşı rücu hakkı mevcut olan abonenin, sözleşmesi iptal edilmediği sürece, kullanım bedelinden dolayı fiili kullanıcı ile beraber müteselsil sorumluluğunun devam edeceği kuşkusuzdur.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun ve Dairemizin istikrar kazanmış uygulamasına göre, abonelik iptal ettirilmedikçe, o abonelik üzerinden tüketilen su, elektrik ve doğalgaz gibi abonelik bedellerinden fiili kullanıcı ile birlikte abone de müteselsilen sorumludur. Nitekim, aynı ilkeler HGK'nın 27/04/2011 tarih ve 2011/19-104 E.-239 K. sayılı ilamında da benimsenmiştir...

Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK'nun 428 inci maddesi gereğince davalı yararına BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde temyiz edene iadesine, 6100 sayılı HMK'nın Geçici Madde 3 atfıyla 1086 sayılı HUMK'nun 440 nci maddesi gereğince karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 20/01/2020 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.”

hususları belirtilmektedir. (Kaynak: <https://www.corpus.com.tr/#!/Yargitay>)

18. Söz konusu Yargıtay kararı uyarınca; başvuranın, başvuruya konu dairenin abonelik kaydını iptal ettirmediği için, kaçak kullanımdan kaynaklanan su borcundan dolayı fiili kullanıcıyla birlikte müteselsilen sorumlu olduğu anlaşılmıştır. Bahsi geçen Yargıtay Kararında da belirtildiği üzere; başvuranın, dairesini kiraya verdiği kişilere karşı kira sözleşmesi ve ilgili mevzuat hükümleri kapsamında özel hukuk hükümleri dahilinde müracaatta bulunabileceği (ödediği bedeli kiracılarından rücu edebileceği) anlaşılmıştır.

19. Başvuranın iddiaları, idarenin konuya ilişkin açıklamaları, Yargıtay Kararı, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın, başvuruya konu dairenin su abonelik kaydını iptal ettirmediği, bu nedenle kaçak kullanımdan kaynaklanan su borcundan dolayı fiili

kullanıcıyla birlikte müteselsilen sorumlu olduğu, başvuranın dairesini kiraya verdiğini iddia ettiği şahıslar tarafından da Belediyeye su aboneliği kapsamında başvuru yapılmadığı hususlarının tespit edilmesi karşısında, **idarenin işleminde hukuka aykırılık tespit edilememiştir.**

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

20. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; Kurumumuzun bilgi ve belge talebine süresi içinde cevap verildiği, İdarenin başvuranla ilgili işlemlerinde, 'makul sürede karar verme', **ilkesine uygun davrandığı**, ancak idarenin, başvurana verdiği cevapta 'karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi' **ilkelerine uymadığı** tespit edildiğinden, İdarenin bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

21. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Kırıkkale Asliye Hukuk Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosyanın kapsamına göre, BAŞVURUNUN REDDİNE;

Kararın BAŞVURAN ve YAHŞİHAN BELEDİYE BAŞKANLIĞINA tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Şeref MALKOÇ

Kamu Başdenetçisi

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA